

Regelverk for tilskuddsordning:

Fremme av erfaringskompetanse i tjenestene innen psykisk helse-, rusmiddel- og voldsfeltet

1. Mål og målgruppe for ordningen

Målet er økt fremme av erfaringskompetanse i form av erfaringskonsulenter, som en sentral del av utviklingen og kvalitetsforbedringen av de offentlige helse- og omsorgstjenestene innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet.

Delmål:

- Erfaringskonsulenters kompetanse innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet blir brukt i fag- og tjenesteutvikling i de offentlige helse- og omsorgstjenestene på psykisk helse-, rus- og voldsfeltet
- Erfaringskonsulenters kompetanse innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet blir forstått som et likeverdig kunnskapsområde på systemnivå
- Tilstrekkelig tilgang til og tilfang av faglig oppdaterte erfaringskonsulenter i alle landets fylker
- Styrket samarbeid mellom erfaringskonsulenter i helse- og omsorgstjenestene, og bruker- og pårørendeorganisasjonene
- Styrket implementering av de nasjonale faglige rådene for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet

Målgruppene er:

- de offentlige helse- og omsorgstjenestene innen psykisk helse, rus- og voldsfeltet
- andre arbeidsgivere som bidrar inn i helse- og omsorgstjenestene innen psykisk helse, rus- og voldsfeltet
- erfaringskonsulenter og mennesker som ønsker å bli erfaringskonsulenter

2. Kriterier for måloppnåelse for ordningen som helhet

Med utgangspunkt i overordnet mål for tilskuddsordningen skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), som igjen skal rapportere til Stortinget om resultater og effekt som er oppnådd.

Tiltakene som det innvilges tilskudd til skal bidra til å nå målet for ordningen. Helsedirektoratets vurdering av resultater og effekt baseres på en skjønnsmessig vurdering av tilskuddsmottakernes rapportering (se regelverkets punkt 7) og eventuelle andre kilder.

Resultater og effekt vurderes etter følgende kriterier, disse fungerer som indikatorer for ordningens samlede måloppnåelse:

- Omfang og nedslagsfelt for:
 - erfaringskonsulenters medvirkning i fag- og tjenesteutvikling i offentlig helse- og omsorgstjenester på psykisk helse-, rus- og voldsfeltet.
 - påvirkning på systemnivå innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet
 - rekruttering av erfaringskonsulenter
 - samarbeid mellom erfaringskonsulenter i helse- og omsorgstjenestene og bruker- og

- pårørendeorganisasjoner
- bedret oversikt og statistikk knyttet til erfaringskonsulenter og involvering av disse i tjenestetilbud- og fagutvikling i helse- og omsorgstjenestene innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet
- styrket implementering av de nasjonale faglige rådene for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet

3. Hvem kan søke

- ☐ Kommuner
- ☐ Fylkeskommuner
- ☐ Interkommunale selskaper
- ☐ Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- ☒ Frivillige og ideelle organisasjoner
- ☐ Universiteter og høyskoler
- ☐ Bedrifter
- ☐ Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg, vilkår og presiseringer:

Kun søkere med en ideell målsetting og driftsform (ikke-kommersiell) som er registrert i frivillighetsregisteret på søknadstidspunktet kan søke og motta tilskudd.

4. Krav til søknaden

- ☒ Beskrivelse av hva søkeren vil oppnå med tiltaket/aktivitetene og hvordan disse er relevante for å nå tilskuddsordningens mål
- ☒ Aktivitetsplan (planlagte tiltak/aktiviteter det søkes tilskudd til)
- ☒ Budsjett (oppstillingen skal kunne sammenliknes med regnskapet dersom regnskap kreves)
- ☒ Delfinansiering eller tilskudd fra andre instanser
- ☒ Egenfinansiering
- ☒ Søkerens vurdering av risiko ved tiltaket og beskrivelse av risikoreduserende tiltak
- ☒ Redegjørelse for interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for tiltaket

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Søknad om tilskudd skal sendes Helsedirektoratet på fastsatt skjema.

Det stilles ikke krav om egenfinansiering eller delfinansiering fra andre, men dersom tiltaket har slik finansiering skal dette opplyses om i søknaden.

Søknaden skal inneholde en beskrivelse av planlagt tiltak og aktiviteter og hvordan dette vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen. Søkeren skal formulere en realistisk angivelse av tiltakets resultater og effekt. Når tilskuddsperioden er over, skal tilskuddsmottaker rapportere om oppnådde resultater og effekt svarer til beskrivelsen gitt i søknaden.

For å kunne vurderes etter vurderingskriteriene i punkt 5 under, må søknaden inneholde en beskrivelse av:

- planlagte tiltak eller aktiviteter og hvordan disse vil bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen.
- hvem eller hvilke typer organisasjoner søkeren retter sine tiltak mot
- geografisk nedslagsfelt for tiltaket eller aktivitetene
- hvilken kompetanse og erfaring søkeren har på feltet
- hvordan søkeren skal synliggjøre tiltaket, overfor ordningens målgrupper og andre
- hvilke organisasjoner søkeren eventuelt skal samarbeide med om tiltaket
- hvilke rutiner og opplegg søkeren har for kontroll, håndtering av risiko og rapportering

Dokumenter eller vedlegg som ikke er etterspurt av Helsedirektoratet vil normalt ikke bli lest eller vurdert i søknadsbehandlingen.

5. Tildelingskriterier

- ☒ Skjønnsmessig vurdering med grunnlag i forventet måloppnåelse
- ☐ Enkeltstående tilskudd hvor mottaker er navngitt i statsbudsjettet
- ☐ Kvantifiserbare tildelingskriterier
- ☐ Andel av regnskapsførte utgifter

Det kan innvilges tilskudd til:

Det kan innvilges tilskudd til ideelle og frivillige virksomheter som bidrar til rekruttering gjennom veiledning og rådgivning til personer som ønsker å bli erfaringskonsulenter, som gir informasjon og rådgivning til arbeidsgivere og som driver informasjon og påvirkningsarbeid på system- og tjenestenivå.

Med *erfaringskonsulent* mener vi her "en stillingsbenevnelse på en person som er ansatt i helse-, omsorgs- og velferdstjenestene, pedagogiske tjenester eller andre organisasjoner på bakgrunn av sin erfaringskompetanse, ervervet som pasient, bruker eller pårørende (Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet)".

Tilskuddet skal benyttes til tiltak som stimulerer:

- økt bruk av erfaringskonsulenter i utviklingen og kvalitetsforbedringen av de offentlige helse- og omsorgstjenestene
- målrettet bruk av arenaer for erfarings- og kunnskapsdeling mellom erfaringskonsulenter
- økt rekruttering av erfaringskonsulenter hos helse- og omsorgstjenestene på psykisk helse-, rus- og voldsfeltet og relevante virksomheter/arbeidsgivere som bidrar inn i tjenestene
- økt tilfang av erfaringskonsulenter
- styrket samhandling mellom helse- og omsorgstjenestene, erfaringskonsulenter og bruker- og pårørendeorganisasjoner
- bedret oversikt og statistikk knyttet til erfaringskonsulenter og involvering av disse i tjenestetilbud- og fagutvikling i helse- og omsorgstjenestene innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet
- økt forståelse av forskjellen mellom ansatte erfaringskonsulenter og bruker- og

pårørenderepresentanter

Det innvilges ikke tilskudd til:

- lønnsmidler til å ansette erfaringskonsulenter, interne koordinatore eller tilretteleggere
- drift/gjennomføring av formell eller uformell utdanning av erfaringskonsulenter
- drift av organisasjonen utover tiltakene som bidrar til mål og delmål
- finansiering av eller deltakelse i forskning
- investeringer

Tillegg og presiseringer:

Søknader som ikke møter kravene til hvem som kan søke (se regelverkets punkt 3), krav til innholdet i søknaden (se regelverkets punkt 4) eller som ikke er mottatt innen søknadsfristens utløp (se informasjon på utlysningen), kan bli avvist.

I vurderingen av søknaden og eventuell utmåling av tilskudd, kan Helsedirektoratet ved behov innhente informasjon fra andre kilder, samt fra andre søknader fra samme søker på andre ordninger hos Helsedirektoratet.

Vurderingskriterier og utmåling av tilskuddets størrelse:

Størrelsen på et eventuelt innvilget tilskudd fastsettes skjønnsmessig basert på blant annet tilgjengelig tilskuddsbeløp, antall søknader med forventet høy måloppnåelse, samt søknadens forventede måloppnåelse og budsjett.

Dersom søknaden omfatter aktiviteter som faller utenfor ordningen, vil eventuelt innvilget tilskudd reduseres.

Det er et mål for tilskuddsordningen som helhet å oppnå en geografisk spredning, og at tiltakene som innvilges tilskudd er godt fordelt mellom ordningens delmål. Dette vil derfor kunne vektlegges i søknadsbehandlingen.

Kategori (vektning)	Vurderingskriterier	Forklaring
Tiltak (50 %)	Sammenheng mellom tiltaket og ordningens mål	Hvordan og i hvilken grad vil tiltaket bidra til måloppnåelse for tilskuddsordningen? Hvilke(t) delmål vil tiltaket særlig bidra til? Hvilke av målgruppene tiltaket når og på hvilken måte?
	Nedslagsfelt og omfang	I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig geografisk nedslagsfelt. I hvilken grad dekker tiltaket et tilstrekkelig omfang av målgruppen?
	Erfaring og kompetanse innenfor målområdet	I hvilken grad viser søknaden tilstrekkelig erfaring og kompetanse hos søkeren innenfor målområdet?
	Samarbeid mellom erfaringskonsulenter og bruker- og pårørendeorganisasjoner	Hvordan og i hvilken grad erfaringskonsulenter og bruker- og pårørendeorganisasjoner
	Synliggjøring	Hvordan viser søknaden at tiltaket skal synliggjøres overfor ordningens målgrupper og

		andre?
Søknad (30 %)	Samlet vurdering av søknaden	I hvilken grad gir søknaden en god og realistisk beskrivelse av tiltaket? I hvilken grad viser søknaden til måloppnåelse som er realistisk?
	Plan for rapportering	I hvilken grad viser søknaden til gode rutiner for å rapportere på og evaluere tiltakets måloppnåelse?
	Risiko og kontrolltiltak	I hvilken grad gjør søkeren rede for risiko ved tiltaket, og eksterne og interne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse?
Budsjett (20 %)	Klart og presist budsjett	I hvilken grad gir tiltakets budsjett en klar og presis oversikt over de ulike planlagte utgiftene og inntektene?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp, målangivelse i søknaden og planlagte oppgaver/aktiviteter	I hvilken grad henger budsjettet sammen med måloppnåelse i søknaden og planlagte oppgaver/aktiviteter oppgitt i søknaden?
	Sammenheng mellom søknadsbeløp og tilgjengelig budsjett	I hvilken grad kan søknadsbeløpet anses som rimelig ift. tilskuddsordningens budsjett og søknadsmengde?

6. Saksbehandling

Utlysning:

Utlyses på www.helsedirektoratet.no/tilskudd

Søknadsbehandling:

Søknadsfrist: Søknaden skal sendes innen fristen som fremgår på utlysningen

Innstilling fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan skal søker opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette: Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

Klage på vedtaket:

Innvilgelse av / avslag på tilskudd fra ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

Presiseringer om utbetaling:

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummeret er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

7. Krav til rapporteringen fra tilskuddsmottaker

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt for.

☒ **Måloppnåelse:** Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomført tiltak og hvordan eller i hvilken grad tiltaket har bidratt til å nå målene for tilskuddsordningen (se regelverkets punkt 1 og 2).

Rapporteringen skal spesifikt inneholde beskrivelser av

- hvilke tiltak og aktiviteter som er gjennomført
- hvem/hvilke typer organisasjoner søkeren har rettet sine tiltak mot
- geografisk nedslagsfelt for tiltaket og/eller aktivitetene
- hvilke tjenester søkeren eventuelt har samarbeidet med om tiltaket
- hvilke andre organisasjoner søkeren eventuelt har samarbeidet med om tiltaket

Eventuelle andre rapporteringskrav blir beskrevet i tilskuddsbrevet.

Rapporteringen skal beskrive status og oppnådde resultater og effekt av tiltaket sammenlignet med beskrivelsen i tilskuddsmottakerens søknad. Er det avvik mellom forventet og oppnådde resultater og effekt skal dette belyses.

Helsedirektoratet vil sammenligne informasjonen i tilskuddsmottakerens rapportering med informasjonen i tilskuddsmottakerens søknad når vi vurderer om tiltaket har oppnådd målene. Dette vil også bli vurdert opp mot kriteriene (indikatorene) som er beskrevet i regelverkets punkt 2.

☒ **Regnskap:** Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker som viser bruken av tilskuddsmidlene skal kunne sammenlignes. Nærmere informasjon om regnskapsrapportering blir spesifisert i tilskuddsbrevet.

Midlene skal benyttes og regnskapsføres innen 31.12 året tilskuddet ble innvilget for. Eventuelle ubrukte midler skal oppgis i rapporteringen. Tilskuddsmottakeren må sende begrunnet søknad til Helsedirektoratet om overføring av eventuelle ubrukte midler.

☒ **Revisorattestasjon:** Der det innvilges tilskudd på 200 000 kroner eller mer, stiller Helsedirektoratet krav om revisorbekreftelse av regnskapet. Mer informasjon om revisorkontroll og attestasjon vil bli gitt i tilskuddsbrevet.

☐ **Avtalte kontrollhandlinger:** Ikke relevant for denne tilskuddsordningen

8. Oppfølging, kontroll og evaluering

- Helsedirektoratet kan føre kontroll med:
- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverket og tilskuddsbrevet
- at opplysninger som legges til grunn for tildelingen og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller av tilskuddsmottaker.

Helsedirektoratet skal sørge for at det gjennomføres evalueringer for å få informasjon om en tilskuddsordning er effektiv når det gjelder ressursbruk, organisering og fastsatte mål. Frekvens og omfang av evalueringer skal ta utgangspunkt i en vurdering av risiko og vesentlighet. Helsedirektoratet vurderer fortløpende om tilskuddsordningen skal evalueres.

9. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Helsedirektoratet har nulltoleranse for mislighold av tilskudd. Dette gjelder også for tilskudd hvor tilskuddsforvaltningen er delegert til andre aktører, for eksempel statsforvalteren.

Helsedirektoratet er pliktig til å gjøre tiltak hvis det kommer informasjon om mulig mislighold av tilskuddsmidlene. Direktoratet kan stanse utbetaling av tilskudd ved mistanke om at en mottaker gir uriktige opplysninger eller at mottakeren ikke bruker tilskuddet i samsvar med de fastsatte betingelsene.

Helsedirektoratet kan kreve tilskuddet tilbakebetalt hvis mislighold blir dokumentert, for eksempel hvis mottakeren ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller at det er gitt uriktige opplysninger. Mislighold av tilskuddsmidler kan også få rettslige konsekvenser.

Se også siste gyldige versjon av: Standardvilkår for tilskudd fra Helsedirektoratet.